

EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 22.6.2012
COM(2012) 239 final

2012/0122 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Annettu [\[...\]](#)

luvattomasti maassa oleskelevien henkilöiden takaisinottamista koskevan sopimuksen tekemisestä Euroopan unionin ja Turkin tasavallan välillä

PERUSTELUT

1. POLIITTINEN JA OIKEUDELLINEN KEHYS

Neuvosto hyväksyi neuvotteluohjeet Euroopan yhteisön ja Turkin väliselle takaisinottosopimukselle 28. marraskuuta 2002. Neuvottelut avattiin virallisesti 27. toukokuuta 2005 Brysselissä.

Ensimmäisten neljän neuvottelukierroksen jälkeen (neljäs kierros järjestettiin 7. joulukuuta 2006) neuvottelut käynnistyivät uudelleen vuonna 2009. Uusi tekstiluonnos laadittiin ja toimitettiin Turkille 17. joulukuuta 2009.

Kolme uutta virallista neuvottelukierrosta käytiin 19. helmikuuta (Ankarassa), 19. maaliskuuta (Ankarassa) ja 17. toukokuuta 2010 (Brysselissä). Pääneuvottelijat kokoontuivat Ankarassa 14. tammikuuta 2011 järjestetyssä lisäkokouksessa. Näissä kokouksissa neuvottelut saatiin päätökseen pääneuvottelijoiden tasolla.

Tekstistä järjestettiin kuulemiset molemmin puolin. EU:n puolella oikeus- ja sisäasioiden neuvosto hyväksyi neuvotteluiden lopputuloksen 24. helmikuuta 2011 pidetyssä kokouksessa. Kun Turkkiin oli oltu uudelleen yhteydessä, kummankin sopimuspuolen edustajat parafoivat sovitun tekstin 21. kesäkuuta 2012 Brysselissä.

Jäsenvaltioille tiedotettiin säännöllisesti takaisinottoa koskevien neuvottelujen (epävirallisesta ja virallisesta) etenemisestä, ja niitä kuultiin neuvottelujen kaikissa vaiheissa.

Unionin osalta sopimuksen oikeusperustana on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 79 artiklan 3 kohta yhdessä sen 218 artiklan kanssa.

Liitteenä oleva ehdotus muodostaa oikeudellisen välineen takaisinottosopimuksen tekemistä varten. Neuvosto päättää asiasta määräenemmistöllä. Euroopan parlamenttia on kuultava virallisesti sopimuksen tekemisestä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan mukaisesti.

Sopimuksen tekemistä koskevassa päätösehdotuksessa säädetään sopimuksen käytännön soveltamisessa tarvittavista sisäisistä järjestelyistä. Siinä säädetään muun muassa, että sopimuksen 19 artiklalla perustettavassa takaisinoton sekakomiteassa unionia edustaa Euroopan komissio jäsenvaltioiden asiantuntijoiden avustamana. Sopimuksen 19 artiklan 5 kohdan mukaisesti kyseinen komitea vahvistaa oman työjärjestyksensä. Komissio vahvistaa unionin kannan komitean työjärjestykseen samalla tavoin kuin unionin aiemmin tekemien takaisinottosopimusten yhteydessä eli kuultuaan asiassa neuvoston nimeämää erityiskomiteaa. Unionin kanta sekakomitean muihin päätöksiin vahvistetaan perussopimuksen asiaan sovellettavien määräysten mukaisesti.

2. NEUVOTTELUJEN TULOKSET

Komissio katsoo, että neuvoston neuvotteluohjeissa asettamat tavoitteet saavutettiin ja että unioni voi hyväksyä luonnoksen takaisinottosopimukseksi.

Sen lopullinen sisältö voidaan tiivistää seuraavasti:

- Sopimus jakautuu 8 jaksoon, joissa on yhteensä 25 artiklaa. Sopimuksessa on lisäksi 6 liitettä, jotka muodostavat erottamattoman osan sopimusta, sekä 6 yhteistä julistusta.
- Sopimuksella vahvistetut takaisinottovelvollisuudet (3–6 artikla) on laadittu täydellistä vastavuoroisuutta noudattaen, ja ne koskevat omia kansalaisia (3 ja 5 artikla) sekä kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä (4 ja 6 artikla).
- Velvollisuus ottaa takaisin oman maan kansalaiset koskee myös entisiä oman maan kansalaisia, jotka ovat luopuneet kansalaisuudestaan tai menettäneet sen, mutta eivät ole saaneet minkään muun valtion kansalaisuutta.
- Omien kansalaisten takaisinottovelvollisuus kattaa myös perheenjäsenet (ts. puoliset ja naimattomat alaikäiset lapset), joilla ei ole pyynnön esittävässä valtiossa itsenäistä oleskeluoikeutta, näiden kansalaisuudesta riippumatta.
- Velvollisuuteen ottaa takaisin kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä (3 ja 5 artikla) liittyvät seuraavat edellytykset: a) kyseisellä henkilöllä on takaisinottopyynnön esittämisajankohtana pyynnön vastaanottaneen valtion myöntämä voimassa oleva viisumi tai oleskelulupa tai b) kyseisellä henkilöllä on pyynnön vastaanottaneen valtion myöntämä oleskelulupa c) kyseinen henkilö on tullut laittomasti pyynnön esittäneen valtion alueelle suoraan pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion alueelta. Nämä velvollisuudet eivät koske ilmaitse lentoaseman kautta kulkevia henkilöitä eivätkä myöskään sellaisia henkilöitä, joille pyynnön esittänyt valtio on myöntänyt viisumin tai oleskeluluvan ennen kuin tai sen jälkeen kun henkilö on saapunut sen alueelle, eivätkä henkilöitä, joilla on viisumivapaa pääsy pyynnön esittäneen jäsenvaltion alueelle.
- Kolmannen maan kansalaista tai kansalaisuudetonta henkilöä koskeva takaisinottovelvollisuus tulee voimaan vasta kolme vuotta sen jälkeen, kun koko sopimus on tullut voimaan. Noiden kolmen vuoden aikana kyseistä velvollisuutta sovelletaan kansalaisuudettomiin henkilöihin ja sellaisten kolmansien maiden kansalaisiin, joiden kanssa Turkki on tehnyt takaisinottosopimuksen. Samalla ajanjaksolla Turkin ja jäsenvaltioiden väliset kahdenväliset sopimukset pysyvät voimassa olennaisin osin (24 artiklan 3 kohta).
- Siinä tapauksessa, että jäsenvaltiossa ei ole Turkin konsulaattia tai matkustusasiakirjojen myöntämistä varten asetetut määräajat ovat umpeutuneet, Turkki hyväksyy omien kansalaistensa osalta oman myönteisen kantansa takaisinottopyyntöön asianomaisen henkilön takaisinottoon riittäväksi matkustusasiakirjaksi. Kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden osalta Turkki hyväksyy EU:n vakiomuotoisen matkustusasiakirjan karkottamista varten (4 artiklan 3 kohta ja 4 kohta).
- Sopimuksen III jaksossa (7–14 artikla yhdessä liitteiden 1–5 kanssa) annetaan tekniset määräykset, jotka koskevat takaisinottomenettelyä (takaisinottopyyntö, todisteet, määräajat, siirtoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja kuljetustavat) sekä tapauksia, joissa takaisinotto on tapahtunut erehdyksessä (13 artikla). Menettelyt ovat osin joustavia, koska takaisinottomenettely on tarpeeton, jos takaisinotettavalla henkilöllä on pyynnön vastaanottavan valtion myöntämä voimassa oleva

matkustusasiakirja tai henkilötodistus tai kolmannen maan kansalaisten osalta voimassa oleva viisumi tai oleskelulupa (7 artiklan 3 kohta).

- Sopimuksen 7 artiklan 4 kohdassa määrätään ns. nopeutetusta menettelystä. Sitä sovelletaan henkilöihin, jotka on otettu kiinni ns. rajavyöhykkeellä eli pyynnön esittäneen valtion alueella sijaitsevalla vyöhykkeellä, joka ulottuu sisäänpäin enintään 20 kilometrin päähän kyseisen valtion ulkorajasta riippumatta siitä, onko kyse pyynnön esittäneen valtion ja pyynnön vastaanottaneen valtion välisestä yhteisestä rajasta, ja pyynnön esittäneen valtion satamista (tullialueet mukaan lukien) sekä kansainvälisistä lentoasemista. Nopeutetussa menettelyssä takaisinotto pyyntö on esitettävä 3 työpäivän kuluessa ja siihen on vastattava 5 työpäivän kuluessa.
- Tavanomaisessa menettelyssä aikaraja takaisinotto pyyntöihin vastaamiselle on 25 kalenteripäivää, paitsi jos pyynnön esittäneen valtion kansallisen lainsäädännön sallima alkuperäinen pidätysaika on lyhyempi, jolloin sovelletaan lyhyempää aikaa. Alkuperäistä pidätysaikaa voidaan pidentää enintään 60 vuorokautteen, paitsi jos pyynnön esittäneen valtion sallima pisin mahdollinen pidätysaika on alle tai tasan 60 päivää.
- Sopimukseen sisältyy kauttakulkua koskeva jakso (14 ja 15 artikla yhdessä liitteen 6 kanssa).
- Sopimuksen 16, 17 ja 18 artiklassa annetaan kuluja, tietosuojaa ja sopimuksen suhdetta muihin kansainvälisiin velvoitteisiin ja nykyisiin EU-direktiiveihin koskevat määräykset. Tämä sopimus ei rajoita muita aloja kuin takaisinottoa, esimerkiksi vapaaehtoista paluuta, koskevien järjestelyjen soveltamista.
- Sopimuksen 19 artiklassa määrätään perustettavan takaisinoton sekakomitean kokoonpanosta, tehtävistä ja valtuuksista.
- Jotta tämä sopimus voitaisiin panna täytäntöön käytännössä, 20 artiklassa annetaan Turkille ja yksittäisille jäsenvaltioille mahdollisuus tehdä kahdenvälisiä täytäntöönpanopöytäkirjoja. Kahdenvälisten täytäntöönpanopöytäkirjojen ja tämän sopimuksen välistä suhdetta selvitetään 21 artiklassa.
- Loppumääräyksissä (22–25 artikla) vahvistetaan sopimuksen voimaantuloa, kestoja, teknistä apua, päättymistä ja sopimuksen liitteiden oikeudellista asemaa koskevat säännöt.
- Tanskan erityisasemaa käsitellään sopimuksen johdanto-osassa, 1 artiklan d alakohdassa, 22 artiklan 2 kohdassa ja yhdessä sopimuksen liitteenä olevassa yhteisessä julistuksessa. Norjan, Islannin, Liechtensteinin ja Sveitsin tiivis osallistuminen Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen mainitaan niin ikään sopimukseen liitettyssä yhteisessä julistuksessa.

3. PÄÄTELMÄT

Edellä esitetyn perusteella komissio ehdottaa, että neuvosto

- hyväksyy Euroopan parlamenttia kuultuaan liitteenä olevan Euroopan unionin ja Turkin välisen sopimuksen luvattomasti maassa oleskelevien henkilöiden takaisinottamisesta.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Annettu [...]

luvattomasti maassa oleskelevien henkilöiden takaisinottamista koskevan sopimuksen tekemisestä Euroopan unionin ja Turkin tasavallan välillä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 79 artiklan 3 kohdan yhdessä 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin hyväksynnän¹,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Komissio allekirjoitti [...] päivänä [...]kuuta [...] Euroopan unionin ja Turkin välillä luvattomasti maassa oleskelevien henkilöiden takaisinottamisesta tehdyn sopimuksen [...] päivänä [...]kuuta [...] annetun neuvoston päätöksen 2010/XXX² mukaisesti, sillä varauksella että sopimus lopullisesti tehdään myöhemmin.
- (2) Sopimus olisi tehtävä.
- (3) Sopimuksella perustetaan takaisinottoa käsittelevä sekakomitea, joka voi vahvistaa oman työjärjestyksensä. On aiheellista säätää yksinkertaistetun menettelyn noudattamisesta unionin kannan vahvistamisessa tässä tapauksessa.
- (4) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyn, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta tehdyn pöytäkirjan 3 artiklan mukaisesti Yhdistynyt kuningaskunta *[ei osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Yhdistynyttä kuningaskuntaa eikä sitä sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, jollei se mainitun pöytäkirjan mukaisesti ilmoita sitä haluavansa / on ilmoittanut haluavansa osallistua tämän päätöksen antamiseen ja soveltamiseen]*.
- (5) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyn, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta tehdyn pöytäkirjan 3 artiklan mukaisesti Irlanti *[ei osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen,*

¹ EUVL C , , s. .

² EUVL C , , s. .

päätös ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin, jollei se mainitun pöytäkirjan mukaisesti ilmoita sitä haluavansa / on ilmoittanut haluavansa osallistua tämän päätöksen antamiseen ja soveltamiseen].

- (6) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyn, Tanskan asemasta tehdyn pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, se ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Tehdään Euroopan unionin ja Turkin välinen sopimus luvattomasti maassa oleskelevien henkilöiden takaisinottamisesta.

Tehtävän sopimuksen teksti on tämän päätöksen liitteenä.

2 artikla

Neuvoston puheenjohtaja nimeää henkilön, jolla on valtuudet ilmaista Euroopan unionin puolesta sopimuksen 24 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla, että Euroopan unioni suostuu sitoutumaan sopimukseen.

3 artikla

Sopimuksen 19 artiklalla perustettavassa takaisinoton sekakomiteassa Euroopan unionia edustaa komissio jäsenvaltioiden asiantuntijoiden avustamana.

4 artikla

Komissio vahvistaa takaisinoton sekakomiteassa esitettävän unionin kannan sopimuksen 19 artiklan 5 kohdassa tarkoitetusta komitean työjärjestyksestä kuultuaan asiasta neuvoston nimeämää erityiskomiteaa.

5 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään. Se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sopimuksen voimaantulopäivä julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*

LIITE

Euroopan unionin ja Turkin välinen SOPIMUS luvattomasti maassa oleskelevien henkilöiden takaisinottamisesta

KORKEAT SOPIMUSPUOLET

EUROOPAN UNIONI, jäljempänä 'unioni',

ja

TURKIN TASAVALTA, jäljempänä 'Turkki', jotka

OVAT VAKAASTI PÄÄTTÄNEET lujittaa yhteistyötään torjuakseen laitonta maahanmuuttoa entistä tehokkaammin,

HALUAVAT ottaa käyttöön tämän sopimuksen mukaisesti ja vastavuoroisuutta noudattaen toimivat ja nopeat menettelyt sellaisten henkilöiden tunnistamiseksi ja palauttamiseksi turvallisesti ja sääntöjenmukaisesti, jotka eivät ole täyttäneet tai eivät enää täytä maahantulon, oleskelun tai asumisen edellytyksiä Turkin tai jonkin Euroopan unionin jäsenvaltion alueella, ja helpottaa tällaisten henkilöiden kauttakulkua yhteistyön hengessä,

KOROSTAVAT, että tämä sopimus ei rajoita sellaisten Euroopan unioniin, sen jäsenvaltioihin ja Turkkiin sovellettavien oikeuksien, velvollisuuksien ja vastuiden soveltamista, jotka johtuvat kansainvälisestä oikeudesta ja erityisesti ihmisoikeuksien suojaamiseksi 4 päivänä marraskuuta 1950 tehdystä eurooppalaisesta yleissopimuksesta ja pakolaisten oikeusasemasta 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehdystä yleissopimuksesta,

KOROSTAVAT, että tämä sopimus ei rajoita oikeuksien ja menettelyllisten takeiden soveltamista sellaisten henkilöiden osalta, jotka ovat palauttamismenettelyjen kohteena jäsenvaltioissa tai hakevat turvapaikkaa jäsenvaltioista siten, kuin Euroopan unionin oikeusvälineissä säädetään,

KOROSTAVAT, että tämä sopimus ei rajoita Euroopan talousyhteisön ja Turkin välisestä assosiaatiosta 12 päivänä syyskuuta 1963 tehdyn sopimuksen, sen lisäpöytäkirjojen, asiaa koskevien assosiaationeuvoston päätösten ja Euroopan unionin tuomioistuimen asiaa koskevan oikeuskäytännön soveltamista,

KOROSTAVAT, että henkilöillä, joilla on pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta annetun neuvoston direktiivin 2003/109/EY mukainen pitkäaikainen oleskelulupa, on direktiivin 12 artiklan perusteella vahvistettu suoja karkottamista vastaan,

KOROSTAVAT, että sopimus perustuu jaettuun vastuuseen, solidaarisuuteen ja tasavertaiseen kumppanuuteen Turkin ja EU:n välisten muuttovirtojen hallitsemiseksi,

ja että tässä yhteydessä unioni on valmis asettamaan varoja saataville tukeakseen Turkkiä sen täytäntöönpanossa,

KATSOVAT, että tämän sopimuksen määräyksiä, jotka sisältyvät Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen kolmannen osan V osaston soveltamisalaan, ei sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Irlantiin, elleivät ne päättä osallistua siihen Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyn, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyn pöytäkirjan mukaisesti,

KATSOVAT, että tämän sopimuksen määräyksiä, jotka sisältyvät Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen kolmannen osan V osaston soveltamisalaan, ei Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyn, Tanskan asemaa koskevan pöytäkirjan mukaisesti sovelleta Tanskan kuningaskuntaan,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

I artikla

Määritelmät

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan:

- a) 'sopimuspuolilla' Turkkiä ja unionia;
- b) 'Turkin kansalaisella' henkilöä, jolla on Turkin kansalaisuus Turkin lainsäädännön mukaisesti;
- c) 'jäsenvaltion kansalaisella' henkilöä, jolla on jonkin Euroopan unionin jäsenvaltion kansalaisuus;
- d) 'jäsenvaltiolla' mitä tahansa Euroopan unionin jäsenvaltiota Tanskan kuningaskuntaa lukuun ottamatta;
- e) 'kolmannen maan kansalaisella' henkilöä, jolla on jonkin muun valtion kuin Turkin tai jonkin jäsenvaltion kansalaisuus;
- f) 'kansalaisuudettomalla henkilöllä' henkilöä, jolla ei ole minkään maan kansalaisuutta;
- g) 'oleskeluluvalla' Turkin tai jonkin jäsenvaltion myöntämää millaista tahansa lupaa, joka oikeuttaa henkilön oleskelemaan asianomaisen valtion alueella. Ilmaisulla ei tarkoiteta määräaikaista lupaa oleskella asianomaisen valtion alueella turvapaikkahakemusta tai oleskelulupahakemusta käsiteltäessä;
- h) 'viisumilla' Turkin tai jonkin jäsenvaltion myöntämää lupaa tai tekemää päätöstä, jolla sallitaan henkilön saapua asianomaisen valtion alueelle tai kulkea sen kautta. Sillä ei tarkoiteta lentoaseman kauttakulkuviisumeita;

- i) 'pyynnön esittäväällä valtiolla' ja 'pyynnön esittäneellä valtiolla' valtiota (Turkkia tai jotakin jäsenvaltiota), joka on tämän sopimuksen 8 artiklan mukaisen takaisinotto­pyynnön tai 15 artiklan mukaisen kauttakulkupyynnön esittäjä;
- j) 'pyynnön vastaanottavalla valtiolla' ja 'pyynnön vastaanottaneella valtiolla' valtiota (Turkkia tai jotakin jäsenvaltiota), jolle tämän sopimuksen 8 artiklan mukainen takaisinotto­pyyntö tai 15 artiklan mukainen kauttakulkupyyntö on osoitettu;
- k) 'toimivaltaisella viranomaisella' Turkin tai jonkin jäsenvaltion kansallista viranomaista, joka vastaa tämän sopimuksen täytäntö­panosta, kuten täytäntö­panopöytäkirjassa on määritelty, sopimuksen 20 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti;
- l) 'ilman lupaa oleskelevalla henkilöllä' henkilöä, joka kansallisessa lainsäädännössä määrättyjen menettelyiden mukaisesti ei ole täyttänyt tai ei enää täytä maahantulon, oleskelun tai asumisen edellytyksiä Turkin tai jäsenvaltion alueella;
- m) 'kauttakululla' kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön kulkua pyynnön vastaanottaneen valtion alueen kautta hänen matkustaessaan pyynnön esittäneestä valtiosta kohdemaahan;
- n) 'takaisinotolla' pyynnön esittäneeseen valtioon laittomasti tulleiden tai siellä laittomasti oleskelevien tai asuvien henkilöiden (pyynnön vastaanottavan valtion kansalaisten, kolmansien maiden kansalaisten tai kansalaisuudettomien henkilöiden) siirtämistä pyynnön esittäneen valtion alueelta ja vastaanottamista pyynnön vastaanottavan valtion alueelle tämän sopimuksen määräysten mukaisesti;
- o) 'rajanylityspaikalla' paikkaa, jonka jäsenvaltiot tai Turkki ovat nimenneet rajansa ylittämiseen tarkoitetuksi paikaksi;
- p) pyynnön esittäneen valtion 'rajavyöhykkeellä' kyseisen valtion alueella sijaitsevaa aluetta, joka ulottuu enintään 20 kilometrin päähän pyynnön esittäneen valtion ulkorajasta riippumatta siitä, onko kyse pyynnön esittäneen valtion ja pyynnön vastaanottaneen valtion välisestä yhteisestä rajasta, ja pyynnön esittäneen valtion satamista (tullialueet mukaan lukien) sekä kansainvälisistä lentoasemista.

2 artikla

Soveltamisala

1. Tämän sopimuksen määräyksiä sovelletaan henkilöihin, jotka eivät ole täyttäneet tai eivät enää täytä maahantulon, oleskelun tai asumisen edellytyksiä Turkin tai jonkin Euroopan unionin jäsenvaltion alueella.

2. Tämän sopimuksen, mukaan lukien 1 kohta edellä, soveltaminen ei rajoita 18 artiklassa lueteltujen välineiden soveltamista.
3. Tätä sopimusta ei sovelleta 4 ja 6 artiklassa tarkoitettuihin kolmannen maan kansalaisiin tai kansalaisuudettomiin henkilöihin, jotka ovat lähteneet pyynnön vastaanottavan valtion alueelta yli viisi vuotta ennen kuin pyynnön esittäneen valtion viranomaisen on saanut tietää kyseisistä henkilöistä, jollei 4 ja 6 artiklassa asetettuja ehtoja heidän takaisinotolleen pyynnön vastaanottavaan jäsenvaltioon voida osoittaa liitteessä 3 lueteltujen asiakirjojen avulla.

I OSA

TURKIN TAKAISINOTTOVELVOLLISUUDET

3 artikla

Omien kansalaisten takaisinotto

1. Turkki ottaa takaisin jäsenvaltion pyynnöstä ja edellyttämättä kyseiseltä jäsenvaltiolta muita kuin tässä sopimuksessa määriteltyjä menettelyjä kaikki henkilöt, jotka eivät ole täyttäneet tai eivät enää täytä kyseisen jäsenvaltion tai Euroopan unionin lainsäädännössä asetettuja maahantulon, oleskelun tai asumisen edellytyksiä pyynnön esittäneen jäsenvaltion alueella edellyttäen, että heidät voidaan todeta Turkin kansalaisiksi 9 artiklan mukaisesti.
2. Turkki ottaa takaisin myös:
 - tämän artiklan 1 kohdassa mainittujen henkilöiden naimattomat alaikäiset lapset syntymäpaikasta ja kansalaisuudesta riippumatta, paitsi jos heillä on itsenäinen oleskeluoikeus pyynnön esittäneessä jäsenvaltiossa tai jos mainittu itsenäinen oleskeluoikeus on toisella vanhemmalla, joka on kyseisten lasten laillinen huoltaja;
 - tämän artiklan 1 kohdassa mainittujen henkilöiden puoliset, joilla on jokin muu kansalaisuus, edellyttäen, että heillä on oikeus tulla Turkin alueelle ja oleskella siellä tai he voivat saada oikeuden tulla Turkin alueelle ja oleskella siellä, paitsi jos heillä on itsenäinen oleskeluoikeus pyynnön esittäneessä jäsenvaltiossa tai Turkki osoittaa, että sen kansallisen lainsäädännön mukaan kyseinen avioliitto ei ole oikeudellisesti tunnustettu.
3. Turkki ottaa takaisin myös henkilöt, jotka ovat Turkin lainsäädännön mukaisesti menettäneet Turkin kansalaisuuden tai luopuneet siitä sen jälkeen, kun ovat saapuneet jonkin jäsenvaltion alueelle, jollei kyseinen jäsenvaltio ole ainakin luvannut kyseisille henkilöille kansalaisuutta.
4. Kun Turkki on antanut myöntävän vastauksen takaisinottopyyntöön tai tarvittaessa sen jälkeen, kun 11 artiklan 2 kohdassa vahvistetut määräajat ovat umpeutuneet, Turkin toimivaltainen konsuliedustusto myöntää

takaisinotettavalle henkilölle tämän tahdosta riippumatta enintään kolmen työpäivän kuluessa takaisinotettavan henkilön palauttamiseen tarvittavan matkustusasiakirjan, joka on voimassa kolmen kuukauden ajan. Siinä tapauksessa, että jäsenvaltiossa ei ole Turkin konsulaattia tai Turkki ei ole kolmen työpäivän kuluessa myöntänyt matkustusasiakirjaa, vastaus takaisinottopyyntöön on katsottava kyseisen henkilön takaisinottoon tarvittavaksi matkustusasiakirjaksi.

5. Jos asianomaista henkilöä ei voida oikeudellisista tai tosiasioihin perustuvista syistä siirtää alun perin myönnetyn matkustusasiakirjan voimassaoloaikana, Turkin toimivaltainen konsuliedustusto myöntää kolmen työpäivän kuluessa uuden matkustusasiakirjan, jolla on yhtä pitkä voimassaoloaika. Siinä tapauksessa, että jäsenvaltiossa ei ole Turkin konsulaattia tai Turkki ei ole kolmen työpäivän kuluessa myöntänyt matkustusasiakirjaa, vastaus takaisinottopyyntöön on katsottava kyseisen henkilön takaisinottoon tarvittavaksi matkustusasiakirjaksi.

4 artikla

Kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinotto

1. Turkki ottaa takaisin jäsenvaltion pyynnöstä ja edellyttämättä jäsenvaltiolta muita kuin tässä sopimuksessa tarkoitettuja muodollisuuksia kaikki kolmansien maiden kansalaiset ja kansalaisuudettomat henkilöt, jotka eivät ole täyttäneet tai eivät enää täytä maahantulon, oleskelun tai asumisen edellytyksiä pyynnön esittäneen jäsenvaltion alueella, jos 10 artiklan perusteella todetaan, että:
 - a) asianomaisilla henkilöillä on takaisinottopyynnön esittämisajankohtana Turkin myöntämä voimassaoleva viisumi ja he tulevat jäsenvaltion alueelle suoraan Turkin alueelta; tai
 - b) heillä on Turkin myöntämä oleskelulupa; tai
 - c) kyseiset henkilöt ovat saapuneet laittomasti suoraan jäsenvaltioiden alueelle oleskeltuaan Turkin alueella tai kuljettuaan sen kautta.
2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua takaisinottovelvollisuutta ei sovelleta, jos
 - a) kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö on ainoastaan kulkenut Turkissa sijaitsevan kansainvälisen lentoaseman kautta; tai
 - b) pyynnön esittänyt jäsenvaltio on myöntänyt kolmannen maan kansalaiselle tai kansalaisuudettomalle henkilölle viisumin, jolla asianomainen henkilö tuli pyynnön esittäneen jäsenvaltion alueelle, tai oleskeluluvan ennen henkilön tuloa kyseisen valtion alueelle tai sen jälkeen, jollei kyseisellä henkilöllä ole kauemmin voimassa olevaa Turkin myöntämää viisumia tai oleskelulupaa; tai

- c) kolmannen maan kansalaisella tai kansalaisuudettomalla henkilöllä on oikeus tulla viisumivapaasti pyynnön esittäneen jäsenvaltion alueelle.
3. Kun Turkki on antanut myöntävän vastauksen takaisinottoopyyntöön tai tarvittaessa sen jälkeen, kun 11 artiklan 2 kohdassa vahvistetut määräajat ovat umpeutuneet, Turkin viranomaiset tarvittaessa myöntävät enintään kolmen työpäivän kuluessa henkilölle, jonka takaisinotto on hyväksytty, takaisinotettavan henkilön palauttamiseen tarvittavan, vähintään kolme kuukautta voimassa olevan ”ulkomaalaisen tilapäisen matkustusasiakirjan”. Siinä tapauksessa, että jäsenvaltiossa ei ole Turkin konsulaattia tai Turkki ei ole kolmen työpäivän kuluessa myöntänyt matkustusasiakirjaa, Turkin katsotaan hyväksyvän EU:n vakiomuotoisen matkustusasiakirjan karkottamista varten³.
4. Jos asianomaista henkilöä ei voida oikeudellisista tai tosiasioihin perustuvista syistä siirtää alun perin myönnetyn ”ulkomaalaisen tilapäisen matkustusasiakirjan” voimassaoloaikana, Turkin viranomaiset pidentävät ”ulkomaalaisen tilapäisen matkustusasiakirjan” voimassaoloaikaa tai tarvittaessa myöntävät uuden ”ulkomaalaisen tilapäisen matkustusasiakirjan”, jonka voimassaoloaika on yhtä pitkä, kolmen työpäivän kuluessa. Siinä tapauksessa, että jäsenvaltiossa ei ole Turkin konsulaattia tai Turkki ei ole kolmen työpäivän kuluessa myöntänyt matkustusasiakirjaa, Turkin katsotaan hyväksyvän EU:n vakiomuotoisen matkustusasiakirjan karkottamista varten⁴.

II JAKSO

UNIONIN TAKAISINOTTOVELVOLLISUUDET

5 artikla

Omien kansalaisten takaisinotto

1. Jäsenvaltio ottaa takaisin Turkin pyynnöstä ja edellyttämättä Turkilta muita kuin tässä sopimuksessa tarkoitettuja muodollisuuksia kaikki henkilöt, jotka eivät ole täyttäneet tai eivät enää täytä maahantulon, oleskelun tai asumisen edellytyksiä Turkin alueella, jos 9 artiklan perusteella todetaan, että he ovat asianomaisen jäsenvaltion kansalaisia.
2. Jäsenvaltio ottaa takaisin myös:
- tämän artiklan 1 kohdassa mainittujen henkilöiden naimattomat alaikäiset lapset syntymäpaikasta ja kansalaisuudesta riippumatta, paitsi jos heillä on itsenäinen oleskeluoikeus Turkissa tai jos mainittu itsenäinen oleskeluoikeus on toisella vanhemmalla, joka on kyseisten lasten laillinen huoltaja;

³ Vakiomuotoinen matkustusasiakirja on 30 päivänä marraskuuta 1994 annetussa neuvoston suosituksessa olevan mallin mukainen.

⁴ Ks. edellä.

- tämän artiklan 1 kohdassa mainittujen henkilöiden puoliset, joilla on jokin muu kansalaisuus, edellyttäen, että heillä on oikeus tulla pyynnön esittäneen jäsenvaltion alueelle ja oleskella siellä tai he voivat saada oikeuden tulla pyynnön esittäneen jäsenvaltion alueelle ja oleskella siellä, paitsi jos heillä on itsenäinen oleskeluoikeus Turkissa tai pyynnön vastaanottanut jäsenvaltio osoittaa, että sen kansallisen lainsäädännön mukaan kyseinen avioliitto ei ole oikeudellisesti tunnustettu.
3. Jäsenvaltio ottaa takaisin myös henkilöt, jotka kyseisen valtion lainsäädännön mukaisesti tultuaan Turkin alueelle ovat menettäneet jäsenvaltion kansalaisuuden tai luopuneet siitä, jollei Turkki ole vähintään luvannut kyseisille henkilöille kansalaisuutta.
 4. Kun pyynnön vastaanottanut jäsenvaltio on antanut myöntävän vastauksen takaisinottopyyntöön tai tarvittaessa sen jälkeen, kun 11 artiklan 2 kohdassa vahvistetut määräajat ovat umpeutuneet, asianomaisen jäsenvaltion toimivaltainen diplomaatti- tai konsuliedustusto myöntää takaisinotettavalle henkilölle tämän tahdosta riippumatta enintään kolmen työpäivän kuluessa takaisinotettavan henkilön palauttamiseen tarvittavan matkustusasiakirjan, joka on voimassa kolmen kuukauden ajan. Siinä tapauksessa, että Turkissa ei ole jäsenvaltion diplomaatti- tai konsuliedustustoa tai pyynnön vastaanottanut jäsenvaltio ei ole kolmen työpäivän kuluessa myöntänyt matkustusasiakirjaa, vastaus takaisinottopyyntöön on katsottava kyseisen henkilön takaisinottoon tarvittavaksi matkustusasiakirjaksi.
 5. Jos asianomaista henkilöä ei voida oikeudellisista tai tosiasioihin perustuvista syistä siirtää alun perin myönnetyn matkustusasiakirjan voimassaoloaikana, kyseisen jäsenvaltion toimivaltainen diplomaatti- tai konsuliedustusto pidentää matkustusasiakirjan voimassaoloaikaa tai tarvittaessa myöntää kolmen työpäivän kuluessa uuden matkustusasiakirjan, jonka voimassaoloaika on yhtä pitkä. Siinä tapauksessa, että Turkissa ei ole jäsenvaltion diplomaatti- tai konsuliedustustoa tai pyynnön vastaanottanut jäsenvaltio ei ole kolmen työpäivän kuluessa myöntänyt matkustusasiakirjaa, vastaus takaisinottopyyntöön on katsottava kyseisen henkilön takaisinottoon tarvittavaksi matkustusasiakirjaksi.

6 artikla

Kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinotto

1. Jäsenvaltio ottaa takaisin Turkin pyynnöstä ja edellyttämättä Turkilta muita kuin tässä sopimuksessa tarkoitettuja muodollisuuksia kaikki kolmansien maiden kansalaiset tai kansalaisuudettomat henkilöt, jotka eivät ole täyttäneet tai eivät enää täytä maahantulon, oleskelun tai asumisen edellytyksiä Turkin alueella, jos 10 artiklan perusteella todetaan, että:
 - a) asianomaisilla henkilöillä on takaisinottopyynnön esittämisajankohtana pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion myöntämä voimassaoleva viisumi ja he tulevat Turkin alueelle suoraan pyynnön esittäneen jäsenvaltion alueelta; tai

- b) asianomaisilla henkilöillä on pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion myöntämä oleskelulupa; tai
 - c) asianomaiset henkilöt ovat saapuneet laittomasti suoraan Turkin alueelle oleskeltuaan pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion alueella tai kuljettuaan sen kautta.
2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua takaisinottovelvollisuutta ei sovelleta, jos
- a) kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö on ainoastaan kulkenut pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion kansainvälisen lentoaseman kautta; tai
 - b) Turkki on myöntänyt kolmannen maan kansalaiselle tai kansalaisuudettomalle henkilölle viisumin, jolla asianomainen henkilö tuli Turkin alueelle, tai oleskeluluvan ennen henkilön tuloa alueelle tai sen jälkeen, jollei kyseisellä henkilöllä ole kauemmin voimassa olevaa pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion myöntämää viisumia tai oleskelulupaa; tai
 - c) kolmannen maan kansalaisella tai kansalaisuudettomalla henkilöllä on oikeus tulla viisumivapaasti Turkin alueelle.
3. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua takaisinottovelvollisuutta sovelletaan viisumin tai oleskeluluvan myöntäneeseen jäsenvaltioon. Jos vähintään kaksi jäsenvaltiota on myöntänyt viisumin tai oleskeluluvan, 1 kohdassa tarkoitettua takaisinottovelvollisuutta sovelletaan jäsenvaltioon, joka on myöntänyt kauemmin voimassa olevan asiakirjan, tai jos yhden tai useamman asiakirjan voimassaolo on jo päättynyt, velvollisuutta sovelletaan jäsenvaltioon, jonka myöntämä asiakirja on yhä voimassa. Jos kaikkien asiakirjojen voimassaolo on jo päättynyt, 1 kohdassa tarkoitettua takaisinottovelvollisuutta sovelletaan jäsenvaltioon, joka on myöntänyt asiakirjan, jonka voimassaolo on päättynyt viimeiseksi. Jos kyseisellä henkilöllä ei ole mitään mainituista asiakirjoista, 1 kohdassa tarkoitettu takaisinottovelvollisuus koskee jäsenvaltiota, josta henkilö on viimeksi poistunut.
4. Kun jäsenvaltio on antanut myöntävän vastauksen takaisinottoopyyntöön tai tarvittaessa sen jälkeen, kun 11 artiklan 2 kohdassa vahvistetut määräajat ovat umpeutuneet, jäsenvaltion viranomaiset tarvittaessa myöntävät enintään kolmen työpäivän kuluessa henkilölle, jonka takaisinotto on hyväksytty, takaisinotettavan henkilön palauttamiseen tarvittavan vähintään kolme kuukautta voimassa olevan matkustusasiakirjan. Siinä tapauksessa, että Turkissa ei ole jäsenvaltion diplomaatti- tai konsuliedustustoa tai jäsenvaltio ei ole kolmen työpäivän kuluessa myöntänyt matkustusasiakirjaa, Turkin katsotaan hyväksyvän EU:n vakiomuotoisen matkustusasiakirjan käytön karkottamista varten⁵.

⁵ Ks. edellä.

5. Jos asianomaista henkilöä ei voida oikeudellisista tai tosiasioihin perustuvista syistä siirtää alun perin myönnetyn matkustusasiakirjan voimassaoloaikana, kyseisen jäsenvaltion viranomaiset pidentävät matkustusasiakirjan voimassaoloaikaa tai tarvittaessa myöntävät uuden matkustusasiakirjan, jonka voimassaoloaika on yhtä pitkä, kolmen työpäivän kuluessa. Siinä tapauksessa, että Turkissa ei ole jäsenvaltion diplomaatti- tai konsuliedustustoa tai jäsenvaltio ei ole kolmen työpäivän kuluessa myöntänyt matkustusasiakirjaa, Turkin katsotaan hyväksyvän EU:n vakiomuotoisen matkustusasiakirjan käytön karkottamista varten⁶.

III JAKSO

TAKAISINOTTOMENETTELY

7 artikla

Periaatteet

1. Jäsenvaltiot ja Turkki pyrkivät kaikin tavoin palauttamaan 4 ja 6 artiklassa tarkoitetun henkilön suoraan tämän alkuperämaahan. Tämän kohdan soveltamistavoista määrätään 19 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti. Tämän kohdan määräyksiä ei sovelleta tapauksiin, joissa sovelletaan nopeutettua menettelyä tämän artiklan 4 kohdan mukaisesti.
2. Ellei tämän artiklan 3 kohdan soveltamisesta muuta johdu, 3–6 artiklassa tarkoitettujen velvollisuuksien perusteella takaisinotettavan henkilön siirtäminen edellyttää takaisinottopyynnön esittämistä pyynnön vastaanottavan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle.
3. Jos takaisinotettavalla henkilöllä on voimassa oleva matkustusasiakirja tai henkilötodistus ja kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden osalta viisumi, jolla asianomainen henkilö tuli pyynnön vastaanottaneen valtion alueelle, tai pyynnön vastaanottaneen valtion oleskelulupa, hänet on siirrettävä ilman, että pyynnön esittäneen valtion tarvitsee esittää pyynnön vastaanottavan valtion toimivaltaisille viranomaisille takaisinottopyyntöä tai 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua kirjallista ilmoitusta.

Edellinen alakohta ei rajoita toimivaltaisten viranomaisten oikeutta takaisinotettujen henkilöiden henkilöllisyyden tarkastamiseen rajoilla.

4. Ellei tämän artiklan 3 kohdan soveltamisesta muuta johdu, jos laittomasti maahan tullut henkilö on otettu kiinni pyynnön esittäneen valtion rajavyyhykkeellä sen jälkeen, kun hän on ylittänyt rajan laittomasti suoraan pyynnön vastaanottavan valtion alueelta, pyynnön esittänyt valtio voi esittää takaisinottopyynnön kolmen työpäivän kuluessa kyseisen henkilön kiinni otosta (nopeutettu menettely).

⁶ Ks. edellä.

8 artikla

Takaisinottopyynnön sisältö

1. Takaisinottopyynnössä on mahdollisuuksien mukaan oltava seuraavat tiedot:
 - a) takaisinotettavan henkilön henkilötiedot (esim. etunimet, sukunimet, syntymäaika ja, jos mahdollista, syntymäpaikka ja viimeisin kotipaikka) ja tarvittaessa naimattomien alaikäisten lasten ja/tai puolison henkilötiedot;
 - b) omien kansalaisten osalta maininta siitä, millä keinoin näyttö tai alustava näyttö kansalaisuudesta esitetään, kuten liitteessä 1 (näytön osalta) ja liitteessä 2 (alustavan näytön osalta) kuvataan;
 - c) kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden osalta maininta siitä, millä keinoin näyttö tai alustava näyttö kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinoton edellytyksistä esitetään, liitteiden 3 (näyttö) ja liitteiden 4 (alustava näyttö) mukaisesti;
 - d) takaisinotettavan henkilön valokuva.
2. Takaisinottopyynnössä on mahdollisuuksien mukaan oltava myös seuraavat tiedot:
 - a) tieto siitä, että siirrettävä henkilö saattaa tarvita apua tai hoitoa, mikäli henkilö on nimenomaan antanut luvan tiedon välittämiseen;
 - b) muita suoja- tai turvatoimenpiteitä tai henkilön terveydentilaa koskevat tiedot, jotka saattavat olla tarpeen yksittäisessä siirtotapauksessa.
3. Takaisinottopyyntö on tehtävä kirjallisesti, ja siinä on käytettävä tämän sopimuksen liitteenä 5 olevaa yhteistä lomaketta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 7 artiklan 3 kohdan soveltamista.
4. Takaisinottopyyntö voidaan jättää millä tahansa toimituskeinolla, mukaan lukien sähköiset keinot, esim. telekopioidut, sähköposti jne.
5. Vastaus takaisinottopyyntöön annetaan kirjallisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 11 artiklan 2 kohdan soveltamista.

9 artikla

Kansalaisuutta koskeva näyttö

1. Tämän sopimuksen 3 artiklan 1 kohdan ja 5 artiklan 1 kohdan mukainen kansalaisuutta koskeva näyttö voidaan esittää erityisesti jollakin tämän sopimuksen liitteessä 1 luetelluista asiakirjoista. Jos tällaisia asiakirjoja esitetään, tätä sopimusta sovellettaessa jäsenvaltiot tai Turkki tunnustavat

vastavuoroisesti kansalaisuuden. Kansalaisuutta koskevaa näyttöä ei voida esittää väärillä asiakirjoilla.

2. Sopimuksen 3 artiklan 1 kohdan ja 5 artiklan 1 kohdan mukainen kansalaisuutta koskeva alustava näyttö esitetään jollakin tämän sopimuksen liitteessä 2 luetelluista asiakirjoista, vaikka niiden voimassaolo olisikin päättynyt. Jos tällaisia asiakirjoja esitetään, jäsenvaltiot ja Turkki katsovat tätä sopimusta sovellettaessa kansalaisuuden todennetuksi, jollei vastaanottava jäsenvaltio osoita muuta tutkimuksen perusteella ja 11 artiklassa esitettyjen aikarajojen puitteissa. Kansalaisuutta koskevaa alustavaa näyttöä ei voida esittää väärillä asiakirjoilla.
3. Jos mitään liitteissä 1 tai 2 luetelluista asiakirjoista ei voida esittää, pyynnön vastaanottaneen valtion toimivaltainen diplomaatti- tai konsuliedustusto järjestää takaisinottopyyntöön sisältyvän pyynnön perusteella takaisinotettavan henkilön kuulemisen pyynnön esittäneen valtion toimivaltaisen viranomaisen kanssa ilman aiheetonta viivytystä, enintään seitsemän työpäivän kuluessa pyyntöpäivästä, tämän kansalaisuuden todentamiseksi. Siinä tapauksessa, että pyynnön esittäneessä valtiossa ei ole pyynnön vastaanottavan valtion diplomaatti- tai konsuliedustustoa, viimeksi mainittu järjestää takaisinotettavan henkilön kuulemisen viipymättä, enintään seitsemän työpäivän kuluessa pyyntöpäivästä. Kuulemismenettelystä voidaan määrätä tämän sopimuksen 20 artiklassa tarkoitetuissa täytäntöönpanopöytäkirjoissa.

10 artikla

Kolmannen maan kansalaisuutta tai kansalaisuudettomuutta koskeva näyttö

1. Sopimuksen 4 artiklan 1 kohdassa ja 6 artiklan 1 kohdassa määrättyihin kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinoton edellytyksiin liittyvä näyttö esitetään jollakin tämän sopimuksen liitteessä 3 luetelluista todisteista. Takaisinoton edellytyksiin liittyvää näyttöä ei voida esittää väärillä asiakirjoilla.
2. Sopimuksen 4 artiklan 1 kohdassa ja 6 artiklan 1 kohdassa määrättyihin kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden takaisinoton edellytyksiin liittyvä alustava näyttö esitetään jollakin tämän sopimuksen liitteessä 4 luetelluista todisteista; sitä ei voida esittää väärillä asiakirjoilla. Jos tällaista alustavaa näyttöä esitetään, jäsenvaltiot ja Turkki katsovat ehdot todennetuiksi, jollei vastaanottava jäsenvaltio osoita muuta tutkimuksen perusteella ja 11 artiklassa esitettyjen aikarajojen puitteissa.
3. Maahantulon, oleskelun tai asumisen laittomuus todetaan asianomaisen henkilön matkustusasiakirjoista, jos niistä puuttuu pyynnön esittäneen valtion alueelle saapumisen edellyttämä viisumi tai muu oleskelulupa. Myös pyynnön esittäneen valtion kirjallista ilmoitusta siitä, että asianomaiselta henkilöltä on todettu puuttuvan tarvittavat matkustusasiakirjat, viisumi tai oleskelulupa, pidetään alustavana näyttönä laittomasta maahantulosta, oleskelusta tai asumisesta.

11 artikla

Määräajat

1. Takaisinottopyyntö on esitettävä pyynnön vastaanottavan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun pyynnön esittäneen valtion toimivaltainen viranomainen on saanut tietää, että kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö ei ole täyttänyt tai ei enää täytä maahantulolle, oleskelulle tai asumiselle asetettuja edellytyksiä.

Jos kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö saapui pyynnön esittäneen jäsenvaltion alueelle ennen päivää, jolloin 4 ja 6 artikla tulivat voimaan 24 artiklan 3 kohdan mukaisesti, edellisessä virkkeessä tarkoitettu aika lasketaan päivästä, jolloin 4 ja 6 artikla tulivat voimaan.

Jos pyyntöä ei voida oikeudellisten tai tosiasiallisten esteiden vuoksi esittää ajoissa, määräaikaa pidennetään pyynnön esittäneen valtion pyynnöstä, mutta ainoastaan siihen asti, kun esteet ovat poistuneet.

2. Takaisinottopyyntöön on vastattava kirjallisesti:
 - viiden työpäivän kuluessa, jos pyyntö on tehty nopeutetussa menettelyssä (7 artiklan 4 kohta);
 - ilman aiheetonta viivytystä ja joka tapauksessa 25 kalenteripäivän sisällä kaikissa muissa kuin niissä tapauksissa, joissa pyynnön esittäneen valtion kansallisen lainsäädännön sallima alkuperäinen pidätysaika on lyhyempi, jolloin sovelletaan viimeksi mainittua ajanjaksoa. Jos pyyntöön ei voida oikeudellisten tai tosiasiallisten esteiden vuoksi vastata ajoissa, määräaikaa voidaan asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä pidentää enintään 60 vuorokauteen, paitsi jos pyynnön esittäneen valtion kansallisen lainsäädännön sallima pisin mahdollinen pidätysaika on alle tai tasan 60 päivää.

Määräajan kulumisen alku on takaisinottopyynnön vastaanottamisesta. Jos pyyntöön ei vastata määräajassa, siirtoon katsotaan suostutun.

Vastaus takaisinottopyyntöön voidaan jättää millä tahansa toimituskeinolla, mukaan lukien sähköiset keinot, esim. telekopiot, sähköposti jne.

3. Kun suostumus on annettu tai kun tämän artiklan 2 kohdassa vahvistetut määräajat ovat umpeutuneet, asianomainen henkilö siirretään kolmen kuukauden kuluessa. Määräaikaa voidaan pyynnön esittäneen valtion pyynnöstä pidentää ajalla, joka tarvitaan oikeudellisten tai käytännön esteiden ratkaisemiseen.
4. Takaisinottopyynnön hylkääminen on perusteltava kirjallisesti.

12 artikla

Siirtoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja kuljetustavat

1. Ellei 7 artiklan 3 kohdan soveltamisesta muuta johdu, ennen kuin henkilö palautetaan, pyynnön esittäneen valtion toimivaltaiset viranomaiset ilmoittavat kirjallisesti vähintään 48 tuntia etukäteen pyynnön vastaanottavan valtion toimivaltaisille viranomaisille siirron ajankohtaan, maahantulopaikkaan, mahdollisiin saattajiin ja muihin siirtoon liittyviin seikkoihin liittyvistä järjestelyistä.
2. Kuljetus tapahtuu ilmateitse, maitse tai meritse. Ilmateitse tapahtuvassa palautuksessa ei edellytetä Turkin tai jäsenvaltioiden kansallisten lentoyhtiöiden käyttöä, vaan se voidaan toteuttaa reitti- tai tilauslentoja käyttämällä. Jos mukana on saattaja, tämän ei tarvitse olla pyynnön esittäneen valtion toimivaltainen henkilö, vaan riittää, että hän on Turkin tai minkä tahansa jäsenvaltion toimivaltainen henkilö.

13 artikla

Erehdyksessä tapahtunut takaisinotto

Pyynnön esittänyt valtio ottaa takaisin pyynnön vastaanottaneen valtion takaisinottaman henkilön, jos kyseisen henkilön siirtoa seuraavien kolmen kuukauden kuluessa todetaan, että tämän sopimuksen 3–6 artiklassa vahvistetut edellytykset eivät täyty.

Tällaisissa tapauksissa, poikkeuksena kaikki kyseisten henkilöiden kuljetuskulut, jotka edellisessä kohdassa tarkoitettu pyynnön esittänyt jäsenvaltio kattaa, sovelletaan tähän sopimukseen sisältyviä, menettelyä koskevia määräyksiä soveltuvin osin ja ilmoitetaan kaikki käytettävissä olevat tiedot takaisinotettavan henkilön todellisesta henkilöllisyydestä ja kansalaisuudesta.

IV JAKSO

KAUTTAKULKU

14 artikla

Kauttakulkuperiaatteet

1. Jäsenvaltiot ja Turkki pyrkivät rajoittamaan kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden kauttakulun tapauksiin, joissa kyseisiä henkilöitä ei voida palauttaa suoraan määrävaltioon.
2. Turkki sallii kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden kulun alueensa kautta jäsenvaltion sitä pyytäessä, ja jäsenvaltio puolestaan sallii kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden kulun alueensa kautta Turkin sitä pyytäessä, jos jatkoyhteys

muihin mahdollisiin kauttakulkuvaltioihin ja takaisinotto kohdevaltioon on varma.

3. Turkki tai jäsenvaltio voi evätä kauttakulun,
 - a) jos kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö on todellisessa vaarassa joutua kidutetuksi tai epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen kohteeksi, saada kuolemanrangaistuksen tai joutua vainotuksi rodun, uskonnon, kansalaisuuden, tiettyyn yhteiskuntaluokkaan kuulumisen tai poliittisten mielipiteiden vuoksi määrävältiossa tai jossakin muussa kauttakulkuvaltiossa; tai
 - b) jos kolmannen maan kansalaiselle tai kansalaisuudettomalle henkilölle aiotaan langettaa rikosoikeudellisia seuraamuksia pyynnön vastaanottaneessa valtiossa tai jossakin muussa kauttakulkuvaltiossa; tai
 - c) pyynnön vastaanottaneen valtion kansanterveyteen, kansalliseen turvallisuuteen, yleiseen järjestykseen tai muihin kansallisiin etuihin liittyvistä syistä.
4. Turkin tai jäsenvaltio voivat kumota minkä tahansa myönnetyn luvan, jos tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettut olosuhteet syntyvät tai ilmenevät myöhemmin ja ne estävät kauttakulku tapahtuman tai jos jatko yhteys mahdollisiin kauttakulkuvaltioihin tai takaisinotto määrävältioon ei ole enää varmaa. Tällaisessa tapauksessa pyynnön esittänyt valtio ottaa kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön tarvittaessa viipymättä takaisin.

15 artikla

Kauttakulkumenettely

1. Kauttakulkua koskeva pyyntö on esitettävä pyynnön vastaanottavan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle kirjallisena ja siinä on oltava seuraavat tiedot:
 - a) kauttakulku tapa (ilmaitse, meritse tai maitse), mahdolliset muut kauttakulkuvaltiot ja suunniteltu lopullinen määräpaikka;
 - b) asianomaisen henkilön henkilötiedot (esimerkiksi etunimi, sukunimi, syntymänimi, henkilön käyttämät tai hänestä käytetyt muut nimet tai peitenimet, syntymäaika, sukupuoli ja mahdollisuuksien mukaan syntymäpaikka, kansalaisuus, kieli sekä matkustusasiakirjan laji ja numero);
 - c) suunniteltu maahantulopaikka, siirron ajankohta ja saattajien käyttö;
 - d) ilmoitus siitä, että pyynnön esittänyt valtio katsoo 14 artiklan 2 kohdan mukaisten edellytysten täyttyvän ja ettei ole tiedossa syytä 14 artiklan 3 kohdan mukaiselle kauttakulun epämiselle.

Kauttakulukupyyntöissä käytettävä yhteinen lomake on tämän sopimuksen liitteessä 6.

Kauttakulukupyyntö voidaan jättää millä tahansa toimituskeinolla, mukaan lukien sähköiset keinot, esim. telekopiot, sähköposti jne.

2. Pyynnön vastaanottanut valtio ilmoittaa suostumuksestaan pyynnön esittäneelle valtiolle kirjallisesti viiden työpäivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta sekä vahvistaa maahantulopaikan ja suunnitellun ajankohdan tai ilmoittaa kyseiselle valtiolle pyynnön epäämisestä perusteluineen. Jos pyyntöön ei vastata viiden työpäivän kuluessa, kauttakulkuun katsotaan suostutun.

Vastaus kauttakulukupyyntöön voidaan jättää millä tahansa toimituskeinolla, mukaan lukien sähköiset keinot, esim. telekopiot, sähköposti jne.

3. Jos kauttakulku tapahtuu ilmaitse, takaisinotettava henkilö ja mahdolliset saattajat vapautetaan velvollisuudesta hankkia lentokentän kauttakulkuviisumi.
4. Pyynnön vastaanottaneen valtion toimivaltaiset viranomaiset avustavat keskinäisen neuvonpidon mukaisesti kauttakulussa erityisesti huolehtimalla kyseisten henkilöiden valvonnasta ja antamalla käyttöön tätä varten tarvittavat välineet.

V JAKSO

KUSTANNUKSET

16 artikla

Kuljetus- ja kauttakulukupustannukset

Pyynnön esittänyt valtio vastaa kaikista tämän sopimuksen mukaisesta takaisinotosta ja kauttakulusta aiheutuvista kuljetuskustannuksista pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion rajanylityspaikalle saakka sopimuksen I ja II jakson mukaisesti tai lopullisen määrävaltion rajalle saakka sopimuksen IV jakson mukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta 23 artiklan soveltamista ja toimivaltaisten viranomaisten oikeutta periä takaisinotokustannukset takaisinotettavalta henkilöltä, mukaan lukien 3 artiklan 2 kohdassa ja 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuilta henkilöiltä tai kolmansilta osapuolilta.

VI JAKSO

TIETOSUOJA JA RAJOITTAMATTOMUUSLAUSEKE

17 artikla

Tietosuoja

Henkilötietoja luovutetaan ainoastaan, jos tapauksesta riippuen Turkin tai jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset tarvitsevat niitä tämän sopimuksen täytäntöönpanemiseksi. Henkilötietoja käsitellään kussakin yksittäisessä tapauksessa Turkin kansallisen lainsäädännön mukaisesti, ja jos henkilötietojen käsittelystä vastaava taho on jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, noudatetaan direktiivin 95/46/EY säännöksiä ja tämän direktiivin mukaisesti annettua kyseisen jäsenvaltion kansallista lainsäädäntöä. Lisäksi noudatetaan seuraavia periaatteita:

- a) henkilötietoja on käsiteltävä asianmukaisesti ja laillisesti;
- b) henkilötietojen keräämisen tietyn, nimenomaisen ja laillisen tarkoituksen on oltava tämän sopimuksen täytäntöönpaneminen, eikä tietoja luovuttava tai vastaanottava viranomainen saa myöhemmin käsitellä niitä tämän tarkoituksen kanssa yhteensopimattomalla tavalla;
- c) henkilötietojen on oltava asianmukaisia ja olennaisia eivätkä ne saa olla liian laajoja suhteessa niiden keräämistarkoitukseen ja/tai myöhempään käsittelytarkoitukseen; ainoastaan seuraavia henkilötietoja voidaan luovuttaa:
 - takaisinotettavan henkilön tarkat henkilötiedot (esimerkiksi etunimet, sukunimet, mahdolliset aiemmat nimet, henkilön käyttämät tai hänestä käytetyt muut nimet tai peitenimet, sukupuoli, siviilisääty, syntymäaika ja -paikka, nykyinen ja mahdollinen aikaisempi kansalaisuus);
 - passiin, henkilötodistukseen tai ajokorttiin liittyvät tiedot (numero, voimassaoloaika, myöntämispäivämäärä, asiakirjan myöntänyt viranomainen ja myöntämispaikka);
 - tiedot pysähdyspaikoista ja matkareiteistä;
 - muut tiedot siirrettävän henkilön tunnistamista tai tämän sopimuksen mukaisten takaisinottoedellytysten tarkastelemista varten;
- d) henkilötietojen on oltava täsmällisiä ja ne on tarvittaessa pidettävä ajan tasalla;
- e) henkilötiedot on säilytettävä muodossa, josta tietojen kohteet ovat tunnistettavissa ainoastaan niin kauan kuin on tarpeen siihen tarkoitukseen, jota varten tiedot on kerätty tai jota varten niitä myöhemmin käsitellään;
- f) sekä tietoja luovuttavan viranomaisen että tietojä vastaanottavan viranomaisen on toteutettava kaikki kohtuulliset toimet henkilötietojen oikaisemiseksi tai poistamiseksi tai niihin tutustumisen estämiseksi, kun tietojen käsittely ei tapahdu tämän artiklan määräysten mukaisesti, erityisesti jos tiedot eivät ole asianmukaisia, olennaisia, täsmällisiä tai jos tiedot ovat käsittelyn kannalta liian laajoja. Tietojen oikaisusta, poistamisesta tai suojaamisesta on ilmoitettava toiselle sopimuspuolelle;
- g) tiedot vastaanottaneen viranomaisen on pyynnöstä ilmoitettava tiedot luovuttaneelle viranomaiselle luovutettujen tietojen käytöstä ja niiden avulla saaduista tuloksista;

- h) henkilötietoja voidaan luovuttaa vain toimivaltaisille viranomaisille; tietojen välittäminen edelleen muille tahoille edellyttää tiedot luovuttaneen viranomaisen etukäteen antamaa suostumusta;
- i) henkilötiedot luovuttaneella viranomaisella ja tiedot vastaanottaneella viranomaisella on velvollisuus pitää kirjaa henkilötietojen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta.

18 artikla

Rajoittamattomuuslauseke

1. Tämä sopimus ei rajoita sellaisten unioniin, sen jäsenvaltioihin ja Turkkiin sovellettavien oikeuksien, velvollisuuksien ja vastuiden soveltamista, jotka johtuvat kansainvälisestä oikeudesta, mukaan lukien kansainväliset yleissopimukset, joiden sopimuspuolia nämä ovat, ja erityisesti
- pakolaisten oikeusasemasta 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehdystä yleissopimuksesta, sellaisena kuin se on muutettuna 31 päivänä tammikuuta 1967 tehdyllä pakolaisten oikeusasemaa koskevalla pöytäkirjalla;
 - ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamisesta 4 päivänä marraskuuta 1950 tehdystä eurooppalaisesta yleissopimuksesta;
 - turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa olevan valtion ratkaisemisesta tehdyistä kansainvälisistä sopimuksista;
 - kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisesta 10 päivänä joulukuuta 1984 tehdystä yleissopimuksesta;
 - tarvittaessa sijoittautumisesta 13 päivänä joulukuuta 1955 tehdystä eurooppalaisesta yleissopimuksesta;
 - luovuttamista ja kauttakulkua koskevista kansainvälisistä yleissopimuksista;
 - toisen maan kansalaisten takaisinottamista koskevista monenvälisistä kansainvälisistä yleissopimuksista ja muista sopimuksista.
2. Tässä sopimuksessa kunnioitetaan täysimääräisesti oikeuksia ja velvollisuuksia, joista määrätään Euroopan talousyhteisön ja Turkin välisestä assosiaatiosta 12 päivänä syyskuuta 1963 tehdyssä sopimuksessa, sen lisäpöytäkirjoissa, asiaa koskevissa assosiaationeuvoston päätöksissä ja Euroopan unionin tuomioistuimen asiaa koskevassa oikeuskäytännössä, mukaan lukien jommankumman sopimuspuolen alueella oleskelevien ja työskentelevien tai aiemmin oleskelleiden tai työskennelleiden sellaisten henkilöiden osalta.

3. Tämän sopimuksen soveltaminen ei rajoita jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2008/115/EY⁷ säädettyjen palauttamismenettelyjen kohteena olevia henkilöitä koskevien oikeuksien ja menettelyllisten takeiden soveltamista, erityisesti oikeutta oikeudelliseen neuvontaan, tiedonsaantia, palautuspäätöksen täytäntöönpanon väliaikaista keskeyttämistä ja muutoksenhakukeinoja.
4. Tämän sopimuksen soveltaminen ei rajoita turvapaikanhakijoiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vähimmäisvaatimuksista annetussa neuvoston direktiivissä 2003/9/EY⁸ ja pakolaisaseman myöntämistä tai poistamista koskevilla menettelyillä jäsenvaltioissa sovellettavista vähimmäisvaatimuksista annetussa neuvoston direktiivissä 2005/85/EY⁹ vahvistettujen turvapaikanhakijoita koskevien oikeuksien ja menettelyllisten takeiden soveltamista erityisesti sen osalta, että turvapaikanhakijalla on oikeus jättää jäsenvaltioon hakemuksen käsittelyn ajaksi.
5. Tämän sopimuksen soveltaminen ei rajoita pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta annetun neuvoston direktiivin 2003/109/EY perusteella myönnetyn pitkäaikaisen oleskeluluvan haltijoiden oikeuksien ja menettelyllisten takeiden soveltamista.
6. Tämän sopimuksen soveltaminen ei rajoita oikeudesta perheen yhdistämiseen annetun neuvoston direktiivin 2003/86/EY perusteella myönnetyn oleskeluluvan haltijoiden oikeuksien ja menettelyllisten takeiden soveltamista.
7. Mikään tässä sopimuksessa ei estä henkilön palauttamista muuta virallista tai epävirallista järjestelyä noudattaen.

VII JAKSO

TÄYTÄNTÖÖNPANO JA SOVELTAMINEN

19 artikla

Takaisinoton sekakomitea

1. Sopimuspuolet antavat toisilleen keskinäistä apua tämän sopimuksen soveltamisessa ja tulkinnassa. Tätä varten ne perustavat takaisinoton sekakomitean, jäljempänä 'komitea', jonka tehtävänä on erityisesti:
 - a) valvoa tämän sopimuksen soveltamista;

⁷ EUVL L 348, 24.12.2008, s. 98.

⁸ EUVL L 31, 6.2.2003, s. 18.

⁹ EUVL L 326, 13.12.2005, s. 13.

- b) päättää tämän sopimuksen yhdenmukaisen soveltamisen edellyttämistä täytäntöönpanojärjestelyistä;
 - c) vaihtaa säännöllisesti tietoja yksittäisten jäsenvaltioiden ja Turkin 20 artiklan mukaisesti laatimista täytäntöönpanopöytäkirjoista;
 - d) antaa suosituksia tähän sopimukseen ja sen liitteisiin tehtävistä muutoksista.
2. Komitean päätökset sitovat sopimuspuolia niiden lainsäädännön edellyttämien tarvittavien sisäisten menettelyiden jälkeen.
 3. Komitea muodostuu Turkin ja unionin edustajista; unionia edustaa komissio jäsenvaltioiden asiantuntijoiden avustamana.
 4. Komitea kokoontuu tarvittaessa jommankumman sopimuspuolen pyynnöstä.
 5. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

20 artikla

Täytäntöönpanopöytäkirjat

1. Turkki ja jäsenvaltio voivat jäsenvaltion tai Turkin pyynnöstä laatia täytäntöönpanopöytäkirjoja, joissa vahvistetaan muun muassa seuraavia asioita koskevat säännöt:
 - a) toimivaltaisten viranomaisten nimeäminen, rajanylityspaikat ja yhteyspistetietojen vaihto;
 - b) saattajan kanssa tapahtuvan palauttamisen, muun muassa saatettavien kolmansien maiden kansalaisten sekä kansalaisuudettomien henkilöiden kauttakulun, edellytykset;
 - c) keinot ja asiakirjat, joita ei ole lueteltu tämän sopimuksen liitteissä 1–4;
 - d) nopeutetussa menettelyssä toteutettavaa takaisinottoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt;
 - e) kuulemismenettely.
2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettut täytäntöönpanopöytäkirjat tulevat voimaan vasta sen jälkeen, kun niistä on ilmoitettu 19 artiklassa tarkoitettulle takaisinottokomitealle.
3. Turkki suostuu soveltamaan jäsenvaltion kanssa laaditun täytäntöönpanopöytäkirjan määräyksiä myös suhteissaan toiseen jäsenvaltioon, jos viimeksi mainittu sitä pyytää, ja edellyttäen, että Turkin on käytännössä mahdollista soveltaa niitä.

Jäsenvaltiot suostuvat soveltamaan Turkin ja toisen jäsenvaltion kanssa laaditun täytäntöönpanopöytäkirjan määräyksiä myös suhteissaan Turkkiin, jos viimeksi mainittu sitä pyytää, ja edellyttäen, että kyseisten jäsenvaltioiden on käytännössä mahdollista soveltaa niitä.

21 artikla

Suhde jäsenvaltioiden kahdenvälisiin takaisinottosopimuksiin tai järjestelyihin

Tämän sopimuksen määräyksillä on etusija ilman lupaa oleskelevien henkilöiden takaisinottamista koskevan sellaisen oikeudellisesti sitovan välineen määräykseen nähden, jonka yksittäinen jäsenvaltio ja Turkki ovat tehneet tai saattavat tehdä 20 artiklan mukaisesti, sikäli kuin kyseisen sopimuksen tai järjestelyn määräykset ovat ristiriidassa tämän sopimuksen määräysten kanssa, sanotun kuitenkin rajoittamatta 24 artiklan 3 kohdan soveltamista.

VIII JAKSO

LOPPUMÄÄRÄYKSET

22 artikla

Alueellinen soveltamisala

1. Ellei 2 kohdan soveltamisesta muuta johdu, tätä sopimusta sovelletaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen soveltamisalueella, kyseisen sopimuksen 52 artiklan ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 355 artiklan määritelmien mukaisesti, ja Turkin tasavallan alueella.
2. Tätä sopimusta ei sovelleta Tanskan kuningaskunnan alueeseen.

23 artikla

Tekninen apu

Osapuolet sopivat panevansa tämän jaettuun vastuuseen, solidaarisuuteen ja tasavertaiseen kumppanuuteen perustuvan sopimuksen täytäntöön Turkin ja EU:n välisten muuttovirtojen hallitsemiseksi.

Tässä yhteydessä unioni sitoutuu asettamaan varoja saataville tukeakseen Turkkiä tämän sopimuksen täytäntöönpanossa tähän sopimukseen liitetyn, teknistä apua koskevan yhteisen julistuksen mukaisesti. Erityistä huomiota kiinnitetään instituutioiden ja valmiuksien kehittämiseen. Tukea annetaan Euroopan unionin ja Turkin yhdessä sopimien nykyisten ja tulevien painopisteiden mukaisesti.

24 artikla

Voimaantulo, kesto ja voimassaolon päätyminen

1. Sopimuspuolet ratifioivat tai hyväksyvät tämän sopimuksen omia menettelyjään noudattaen.
2. Ellei tämän artiklan 3 kohdan soveltamisesta muuta johdu, tämä sopimus tulee voimaan toisen sitä päivää seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen saattaneensa päätökseen tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut menettelyt.
3. Tämän sopimuksen 4 ja 6 artiklassa määrättyjä velvollisuuksia aletaan soveltaa vasta kolmen vuoden kuluttua tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetusta päivästä. Noiden kolmen vuoden aikana kyseisiä artikloja sovelletaan ainoastaan kansalaisuudettomiin henkilöihin sekä sellaisten kolmansien maiden kansalaisiin, joiden kanssa Turkilla on kahdenvälinen takaisinottosopimus tai muu takaisinottojärjestely. Noiden kolmen vuoden aikana yksittäisten jäsenvaltioiden ja Turkin kahdenväliset takaisinottosopimukset pysyvät edelleen voimassa olennaisilta osin.
4. Tämä sopimus tehdään rajoittamattomaksi ajaksi.
5. Kumpi tahansa sopimuspuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla asiasta virallisesti toiselle sopimuspuolelle. Tämän sopimuksen soveltaminen päättyy kuuden kuukauden kuluttua kyseisestä ilmoituksesta.

25 artikla

Liitteet

Liitteet 1–6 ovat erottamaton osa tätä sopimusta.

Tehty ...ssa ... päivänä ...kuuta vuonna ... kahtena kappaleena bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakian, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, turkin, unkarin ja viron kielellä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

Euroopan unionin puolesta

Turkin tasavallan puolesta

(...)

(...)

LIITE 1

YHTEINEN LUETTELO ASIAKIRJOISTA, JOIDEN ESITTÄMISTÄ PIDETÄÄN NÄYTTÖNÄ KANSALAISUUDESTA

(3 ARTIKLAN 1 KOHTA, 5 ARTIKLAN 1 KOHTA JA 9 ARTIKLAN 1 KOHTA)

Jos pyynnön vastaanottava valtio on joko jäsenvaltio tai Turkki:

- mikä tahansa passi
- pyynnön vastaanottavan valtion myöntämä kulkulupa
- kaikenlaiset henkilökortit (määräaikaiset ja tilapäiset kortit mukaan luettuina)
- sotilaspassi ja asevoimien henkilökortti
- merimieskirjat ja laivureiden palvelukortit
- todistus kansalaisuudesta ja muu virallinen asiakirja, jossa mainitaan tai josta selvästi ilmenee kansalaisuus.

Jos pyynnön vastaanottava valtio on Turkki:

- henkilöllisyyden vahvistaminen viisumitietojärjestelmässä tehdyn haun perusteella¹⁰
- jos kyseinen jäsenvaltio ei käytä viisumitietojärjestelmää, henkilöllisyyden vahvistaminen tällaisten jäsenvaltioiden pitämien viisumihakemusrekisterien perusteella.

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 767/2008, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2008, viisumitietojärjestelmästä (VIS) ja lyhytaikaista oleskelua varten myönnettäviä viisumeja koskevasta jäsenvaltioiden välisestä tietojenvaihdosta (VIS-asetus), EUVL L 218, 13.8.2008, s. 60.

LIITE 2

YHTEINEN LUETTELO ASIAKIRJOISTA, JOIDEN ESITTÄMISTÄ PIDETÄÄN ALUSTAVANA NÄYTTÖNÄ KANSALAISUUDESTA

(3 ARTIKLAN 1 KOHTA, 5 ARTIKLAN 1 KOHTA JA 9 ARTIKLAN 2 KOHTA)

- tämän sopimuksen liitteessä 1 lueteltujen asiakirjojen valokopiot
- ajokortit tai niiden valokopiot
- syntymätodistukset tai niiden valokopiot
- yritysten henkilöstökortit ja niiden valokopiot
- kirjalliset todistajanlausunnot
- asianomaisen henkilön kirjallinen lausunto ja hänen puhumansa kieli, virallisen testauksen tulos mukaan luettuna
- muu asiakirja, jonka avulla asianomaisen henkilön kansalaisuus voidaan todeta, mukaan lukien viranomaisten passin sijasta myöntämät kuvalliset asiakirjat
- liitteessä 1 mainitut asiakirjat, joiden voimassaolo on päättynyt
- toimivaltaisten viranomaisten toimittamat ja toisen sopimuspuolen vahvistamat paikkansapitävät tiedot.

LIITE 3

YHTEINEN LUETTELO ASIAKIRJOISTA, JOITA PIDETÄÄN NÄYTTÖNÄ KOLMANSIEN MAIDEN KANSALAISTEN JA KANSALAIJUUDETTOMIEN HENKILÖIDEN TAKAISINOTON EDELLYTYKSISTÄ

(4 ARTIKLAN 1 KOHTA, 6 ARTIKLAN 1 KOHTA JA 10 ARTIKLAN 1 KOHTA)

- pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion myöntämä viisumi ja/tai oleskelulupa
- tulo-/poistumisleimat tai vastaavat merkinnät asianomaisen henkilön matkustusasiakirjassa tai muu näyttö maahantulosta/poistumisesta (esim. valokuvat)
- mikä tahansa asiakirja, todistus tai lasku (esim. hotellilasku, lääkärin ajanvarauskortti, julkisen tai yksityisen laitoksen pääsykortti, autonvuokraussopimus, luottokorttitositte jne.), joka osoittaa selvästi, että asianomainen henkilö on oleskellut pyynnön vastaanottaneen valtion alueella
- asianomaisen henkilön nimelle kirjoitettu lento-, juna-, bussi- tai laivalippu ja/tai matkustajaluettelo, joka osoittaa asianomaisen henkilön oleskelleen pyynnön vastaanottavan valtion alueella ja hänen matkareittinsä pyynnön vastaanottavan valtion alueella
- tiedot, joista ilmenee, että asianomainen henkilö on käyttänyt matkanjärjestäjän tai matkatoimiston palveluita
- erityisesti sellaisten rajaviranomaisten ja muiden todistajien antamat viralliset kirjalliset lausunnot, jotka voivat todistaa asianomaisen henkilön ylittäneen rajan
- asianomaisen henkilön oikeudellisten tai hallinnollisten menettelyjen yhteydessä antama virallinen kirjallinen lausunto.

LIITE 4

YHTEINEN LUETTELO ASIAKIRJOISTA, JOITA PIDETÄÄN KOLMANSIEN MAIDEN KANSALAISTEN JA KANSALAISSUODETTOMIEN HENKILÖIDEN TAKAISINOTON EDELLYTYKSIIN LIITTYVÄNÄ ALUSTAVANA NÄYTTÖNÄ

(4 ARTIKLAN 1 KOHTA, 6 ARTIKLAN 1 KOHTA JA 10 ARTIKLAN 2 KOHTA)

- pyynnön esittävän valtion toimivaltaisten viranomaisten antama kuvaus paikasta ja olosuhteista, joissa asianomainen henkilö on pysäytetty hänen saavuttuaan kyseisen valtion alueelle
- kansainvälisen järjestön (esimerkiksi UNHCR) toimittamat henkilön henkilöllisyyteen ja/tai oleskeluun liittyvät tiedot
- perheenjäsenten, matkaseuran yms. ilmoitukset / vahvistamat tiedot
- asianomaisen henkilön kirjallinen lausunto.

LIITE 5

[Turkin tasavallan tunnus]

.....

.....

(Paikka ja päiväys)

(Pyynnön esittävän viranomaisen nimi)

Viite:

Vastaanottaja

.....

.....

.....

(Pyynnön vastaanottavan viranomaisen
nimi)

- NOPEUTETTU MENETTELY (7 artiklan 4 kohta)
- KUULEMISPYYNTÖ (9 artiklan 3 kohta)

**Luvattomasti maassa oleskelevien henkilöiden takaisinottamisesta Euroopan
unionin ja Turkin tasavallan välillä [...] tehdyn sopimuksen 8 artiklan mukainen
TAKAISINOTTOOPYYNTÖ**

A. HENKILÖTIEDOT

1. Koko nimi (sukunimi alleviivataan):

.....

2. Alkuperäinen sukunimi (tyttönimi):

.....

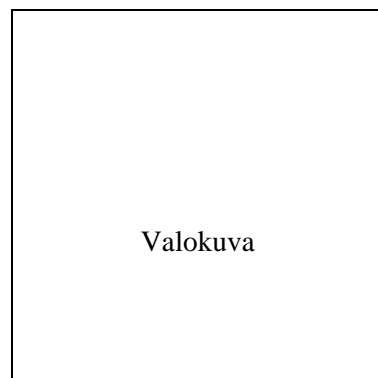
3. Syntymäaika ja paikka:

.....

4. Sukupuoli ja fyysiset ominaisuudet (pituus, silmien väri, erityiset tuntomerkit yms.):

.....

5. Muut nimet (aiemmat nimet, henkilön käyttämät tai hänestä käytetyt muut nimet tai peitenimet):

.....
6. Kansalaisuus ja kieli:

.....
7. Siviilisääty: naimisissa naimaton eronnut leski

Jos naimisissa: puolison nimi

.....
Lasten nimet ja iät

.....
8. Viimeisin osoite pyynnön vastaanottavassa valtiossa:

.....
B. PUOLISON HENKILÖTIEDOT

1. Koko nimi (sukunimi alleviivataan):

.....
2. Alkuperäinen sukunimi (tyttönimi):

.....
3. Syntymäaika ja paikka:

.....
4. Sukupuoli ja fyysiset ominaisuudet (pituus, silmien väri, erityiset tuntomerkit yms.)

.....
5. Muut nimet (aiemmat nimet, henkilön käyttämät tai hänestä käytetyt muut nimet tai peitenimet):

.....
6. Kansalaisuus ja kieli:

.....
C. LASTEN HENKILÖTIEDOT

1. Koko nimi (sukunimi alleviivataan):

.....
2. Syntymäaika ja paikka:

.....
3. Sukupuoli ja fyysiset ominaisuudet (pituus, silmien väri, erityiset tuntomerkit yms.)

.....
4. Kansalaisuus ja kieli:

.....
D. SIIRRETTÄVÄÄ HENKILÖÄ KOSKEVAT ERITYISOLOSUHTEET

1. Terveystila

(esim. maininta erityissairaanhoidon tarpeesta; tartuntataudin latinankielinen nimi):

2. Maininta, jos henkilö on erityisen vaarallinen
(esim. epäilty vakavasta rikoksesta; aggressiivinen käytös):

.....

E. PYYNTÖÖN LIITETTY TODISTUSAINEISTO

1.
(passin numero) (myöntämisaika ja -paikka)

.....

(asiakirjan myöntänyt viranomainen) (viimeinen voimassaolopäivä)

2.
(henkilötodistuksen numero) (myöntämisaika ja -paikka)

.....

(asiakirjan myöntänyt viranomainen) (viimeinen voimassaolopäivä)

3.
(ajokortin numero) (myöntämisaika ja -paikka)

.....

(asiakirjan myöntänyt viranomainen) (viimeinen voimassaolopäivä)

4.
(muun virallisen asiakirjan numero) (myöntämisaika ja -paikka)

.....

(asiakirjan myöntänyt viranomainen) (viimeinen voimassaolopäivä)

F. HUOMAUTUKSIA

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(Allekirjoitus) (Sinetti/leima)

LIITE 6

[Turkin tasavallan tunnus]

.....

.....

(Paikka ja päiväys)

(Pyynnön esittävän viranomaisen nimi)

Viite:

Vastaanottaja

.....

.....

.....

(Pyynnön vastaanottavan viranomaisen
nimi)

Luvattomasti maassa oleskelevien henkilöiden takaisinottamisesta Euroopan unionin ja Turkin tasavallan välillä [...] tehdyn sopimuksen 8 artiklan mukainen KAUTTAKULKUPYYNTÖ

A. HENKILÖTIEDOT

1. Koko nimi (sukunimi alleviivataan):

.....

2. Alkuperäinen sukunimi (tyttönimi):

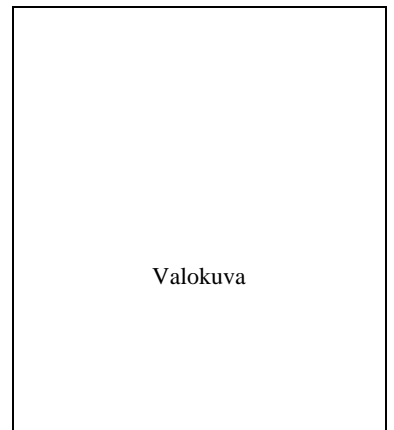
.....

3. Syntymäaika ja paikka:

.....

4. Sukupuoli ja fyysiset ominaisuudet (pituus, silmien väri, erityiset tuntomerkit yms.):

.....

Valokuva

6. Muut nimet (aiemmat nimet, henkilön käyttämät tai hänestä käytetyt muut nimet tai peitenimet):

.....

7. Kansalaisuus ja kieli:

.....

8. Matkustusasiakirjan laji ja numero:

.....

B. KAUTTAKULKU

1. Kauttakulutus tapa

ilmaitse

maitse

meritse

2. Lopullinen määrävaltio

.....

3. Mahdolliset muut kauttakulkuvaltiot

.....

4. Suunniteltu rajanylityspaikka, kauttakulukupäivä ja -aika sekä mahdolliset saattajat

.....

.....

5. Maahanpääsy taattu mahdollisiin muihin kauttakulkuvaltioihin ja lopulliseen määrävaltioon (14 artiklan 2 kohta)

kyllä

ei

6. Onko tiedossa syy evätä kauttakulku (14 artiklan 3 kohta)

kyllä

ei

C. HUOMAUTUKSIA

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
.....

.....
(Allekirjoitus) (Sinetti/leima)

Yhteinen julistus viisumipolitiikan alan yhteistyöstä

Sopimuspuolet lujittavat yhteistyötään viisumipolitiikan alalla ja siihen liittyvillä aloilla ihmisten välisten kontaktien edistämiseksi alkaen sen varmistamisesta, että Euroopan unionin tuomioistuimen asiassa C-228/06 Mehmet Soysal ja Ibrahim Savatli v. Saksa 19 päivänä helmikuuta 2009 annettua tuomiota sovelletaan tehokkaasti, samoin kuin muita keskeisiä tuomioita, jotka koskevat Euroopan talousyhteisön ja Turkin välisestä assosiaatiosta tehtyyn sopimukseen 23 päivänä marraskuuta 1970 liitettyyn lisäpöytäkirjaan perustuvia turkkilaisten palveluntarjoajien oikeuksia.

Yhteinen julistus 7 artiklan 1 kohdasta

Sopimuspuolet ovat yhtä mieltä siitä, että kun pyynnön esittävä valtio toimittaa takaisinottopyynnön pyynnön vastaanottavalle valtiolle, osoittaakseen pyrkimystä ”kaikin tavoin palauttaa 4 ja 6 artiklassa tarkoitettu henkilö suoraan tämän alkuperämaahan”, sen olisi toimitettava takaisinottopyyntö samanaikaisesti myös alkuperämaalle. Pynnön vastaanottavan valtion on vastattava 11 artiklan 2 kohdassa asetetuissa aikarajoissa. Pynnön esittävä valtio ilmoittaa, onko takaisinottopyyntöön tällä välin tullut myönteinen vastaus alkuperämaalta. Jos kyseisen henkilön alkuperämaata ei ole pystytty määrittämään, eikä takaisinottopyyntöä ole näin ollen pystytty toimittamaan alkuperämaalle, syyt tilanteeseen olisi esitettävä pyynnön vastaanottavalle maalle toimitettavassa takaisinottopyynnössä.

Yhteinen julistus teknisestä avusta

Turkki ja Euroopan unioni ovat sopineet tiivistävänsä yhteistyötään voidakseen vastata yhteiseen haasteeseen, joka liittyy erityisesti laittoman muuttoliikkeen torjuntaan ja muuttovirtojen hallintaan. Näin Turkki ja Euroopan unioni ilmaisevat sitoutumisensa kansainväliseen taakanjakoon, solidaarisuuteen, jaettuun vastuuseen ja yhteisymmärrykseen.

Tässä yhteistyössä otetaan huomioon maantieteelliset tosiseikat, ja se pohjautuu Turkin neuvotteluja käyvästä ehdokasmaana tekemään työhön. Siinä otetaan myös huomioon Turkin tasavallan liittymiskumppanuuden periaatteista, ensisijaisista tavoitteista ja ehdoista 18 päivänä helmikuuta 2008 tehty neuvoston päätös 2008/157/EY ja EU:n säännösten hyväksymisestä vuonna 2008 laadittu Turkin kansallinen ohjelma, jossa Turkki hyväksyy koko tätä alaa koskevan unionin säännösten ja sen täytäntöönpanon liittyessään Euroopan unioniin.

Tässä yhteydessä unioni sitoutuu asettamaan saataville lisää varoja tukeakseen Turkkiä tämän sopimuksen täytäntöönpanossa.

Erityistä huomiota kiinnitetään instituutioiden ja valmiuksien kehittämiseen, jotta parannetaan Turkin valmiuksia estää laittomia siirtolaisia saapumasta alueelleen, oleskelemasta siellä tai poistumasta sieltä, sekä Turkin valmiuksia vastaanottaa kiinni otettuja laittomia maahanmuuttajia. Tämä voidaan toteuttaa muun muassa hankkimalla rajavalvonnassa tarvittavia välineitä, perustamalla vastaanottokeskuksia ja rajapoliisirakenteita sekä tukemalla koulutustoimintaa EU:n ulkoisen avun nykyisiä sääntöjä täysimääräisesti noudattaen.

Tämän sopimuksen täysimääräisen ja tehokkaan soveltamisen tukemiseksi EU:n taloudellista apua, johon sisältyy yhdennettyä rajaturvallisuutta ja muuttovirtoja koskeva alakohtainen tukiohjelma, kehitetään yhdessä Turkin viranomaisten kanssa määriteltävien menetelmien mukaisesti ja vuoden 2013 jälkeen seuraavien EU:n rahoitusnäköymien puitteissa ja niiden mukaisesti.

Yhteinen julistus Tanskasta

Sopimuspuolet ottavat huomioon, että tätä sopimusta ei sovelleta Tanskan kuningaskunnan alueella eikä Tanskan kuningaskunnan kansalaisiin. Tämän vuoksi on suotavaa, että Turkki ja Tanska tekevät tätä sopimusta vastaavan takaisinottosopimuksen.

Yhteinen julistus Islannista ja Norjasta

Sopimuspuolet ottavat huomioon Euroopan unionin sekä Islannin ja Norjan läheiset suhteet, jotka johtuvat erityisesti näiden maiden osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen 18 päivänä toukokuuta 1999 tehdystä sopimuksesta. Tämän vuoksi on suotavaa, että Turkki tekee tätä sopimusta vastaavan takaisinottosopimuksen Islannin ja Norjan kanssa.

Yhteinen julistus Sveitsistä

Sopimuspuolet ottavat huomioon Euroopan unionin ja Sveitsin läheiset suhteet, jotka johtuvat erityisesti Sveitsin osallistumisesta Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen 1 päivänä maaliskuuta 2008 tehdystä sopimuksesta. Tämän vuoksi on suotavaa, että Turkki tekee tätä sopimusta vastaavan takaisinottosopimuksen Sveitsin kanssa.

Yhteinen julistus Liechtensteinin ruhtinaskunnasta

Sopimuspuolet ottavat huomioon Euroopan unionin ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan läheiset suhteet, jotka johtuvat erityisesti Liechtensteinin ruhtinaskunnan osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen 19 päivänä joulukuuta 2011 tehdystä sopimuksesta. Tämän vuoksi on suotavaa, että Turkki tekee tätä sopimusta vastaavan takaisinottosopimuksen Liechtensteinin ruhtinaskunnan kanssa.